

jem dříví, jenž proveden byl dne 18. října 1920 z příkazu okresní správní komise jakožto úřadu dozorčího žalovaným Tomášem J-em, jako úřadujícím radním v zastoupení obce. Úsudkem tímto zaměňuje odvolací soud mylně skutečnosti, přivodivší poškození žalobcovo, což vede dále k mylnému názoru o tom, kde by měl žalobce náhradu své škody pohledávati. Skutečností, již byl žalobce poškozen, jest jediné svémocné odnětí a odvezení jeho dříví žalovanými, neboť tím byla mu protiprávně odňata držba věci, které náležitě nabyt; druhý prodej dříví byl jen dalším důsledkem tohoto jednání, neboť bez něho by k němu nebylo mohlo dojíti. Míní-li odvolací soud, že žalobce mohl se brániti žalobou pro rušenou držbu nebo žalobou petitorní, naznačuje tím sám, že škoda vzešla, neboť těmito žalobami mohl se žalobce domáhati jen vrácení jemu odňaté věci. Nepoužil-li těchto žalob ať z pohnutky jakékoli, vzdal se tím jenom držby tohoto dříví, nepozbyl však nároku na náhradu škody, kterou po smíchání dříví a jeho neodpíratelném druhém prodeji mohl arcíť vymáhati jen odškodněním na penězích (§§ 366, 367, 1323 obč. zák.). Tuto škodu může žalobce nepochybně pohledávati na žalovaných, kteří mu ji svým protiprávním jednáním způsobili (§§ 19, 339, 346, 1294, 1295 obč. zák.) a to bez rozdílu, zda jednali jedni z vlastního popudu a druhí jen na podnět a zjednání těchto (§§ 339, 1294, 1301 obč. zák.) a nesprávně odkazuje odvolací soud žalobce na obec, neboť tato s touto svémocí neměla co činiti přes to, že žalovaní jednali v jejím zájmu, a že obec dříví to napotom podruhé prodala; ostatně by spolutázanek obce nevylučoval závazku žalovaných. Tvrdí-li se v napadeném rozsudku, že žalobci škoda nevzešla, ježto obec povinna jest vrátiti mu dražební cenu, již přijala a po druhém zpeněžení dříví bez právního důvodu sobě zadržuje, jest tomu rozuměti, že škoda mohla by býti žalobci tímto vrácením nahrazena, ježto kromě této ceny další škody nepožaduje. Jest ovšem připustiti, že obec, zpeněživši dříví podruhé, nemá právního důvodu, první dražební cenu podržeti, a že by k vrácení jejímu žalobci byla povinna, leč to neodnímá žalobci práva, by náhradu požadoval na těch, kdož mu bezprávně škodu způsobili, a přenechal jim, by oni si na obci vymohli vrácení toho, oč se obec z tohoto jejich jednání obohatila.

Čís. 3456.
R II 25/24

Přehlédne-li soud, že v žalobě, opírající příslušnost o § 104 j. n., není úmluva listinou prokázána, a neodmítne-li žalobu bez dalšího jednání, dostačí k zamítnutí námítky žalovaného, z tohoto důvodu vznesené, když žalobce dodatečně při jednání o námítce předloží onen listinný doklad.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1924, R II 25/24.)

Žaloba o zaplacení 141.486 Kč byla původně podána u krajského soudu v Uherském Hradišti, jenž ji k námítce místní nepříslušnosti odkázal na okresní soud v Kroměříži. Okresní soud v Kromě-

ř i ž i vyhověl námitce věcné a místní nepřislušnosti a odmítl žalobu. Rekursní soud nevyhověl námitce věcné a místní nepřislušnosti a přikázal věc okresnímu soudu v Kroměříži k dalšímu jednání. D ů - v o d y: Rekursní soud, pokud se týče § 88 j. n., nemůže přisvědčiti názoru prvního soudu, že zde nejsou okolnosti, zakládající podle §u 104 j. n. příslušnost soudu okresního. Dle citovaného zákonného ustanovení může se státi i soud vlastně nepřislušný úmluvou stran příslušným. Taková úmluva jest zde dána závěrečným listem ze dne 17. ledna 1923. Dle §u 104 j. n. vyžaduje se ovšem jednak úmluva stran, tedy listinná smlouva o příslušnosti, jednak, aby tato listina byla předložena a úmluva prokázána již v žalobě, a okresní soud poukazuje se na to, že zejména druhé podmínky §u 104 j. n. zde není, avšak ani tohoto náhledu rekursní soud nesdílí. Úmluva dána jest závěrečným listem, neboť žalující strana nabídku úmluvy té podala obsahem tohoto listu, zejména doložkou »Erfüllungsort und Gerichtsstand für Lieferung ist Kremsier.« Žalovaná strana, nyní námitku nepřislušnosti vznášející, nabídku tu přijala, připojivši svůj podpis pod vyjádření »Ich erkläre mich einverstanden.« Vada, že nebyla listina ta již k žalobě přiložena, napravena byla dodatečným jejím předložením při jednání u krajského soudu, takže, když došly spisy k soudu okresnímu, byla listina již ve spisech založena. (Neumann, vydání z r. 1914, str. 281.)

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Dovolací soud plně sdílí názor odvolacího soudu, že, přehlédne-li soud, že v žalobě, opírající se o příslušnost dle §u 104 j. n., není úmluva prokázána listinou, a neodmítne-li žalobu bez jednání, dostačí k odmítnutí námitky žalovaného, z tohoto důvodu vznesené, když žalobce dodatečně při jednání o námitce předloží onen listinný doklad. I poukazuje se k vývodům rekursního soudu, k nimž se podotýká: V §u 104 j. n. praví se výslovně, že ona úmluva musí býti prokázána soudu listinou již v žalobě. Ze slova »s o u d u« jest patrno, že zákon při tomto sudišti nespokojil se pouze tím, aby procesní soud při dojití žaloby zkoumal svou příslušnost pouze na základě údajů žalobních (§ 230 c. ř. s., §§ 41 a 43 j. n.), jak si má počínati při žalobách, opírajících se o jiné důvody příslušnosti, nýbrž nařídil přísnější podmínku pro toto zkoušení. Ze znění zákona není však patrno, že zákonodárce zamýšlel zasáhnouti i do řízení, k němuž dojde na základě námitky nepřislušnosti, žalovaným vznesené. Přehlédne-li tudíž procesní soud, že onen listinný průkaz není se žalobou předložen, nemůže již sám od sebe dodatečně žalobu odmítnouti, ale s druhé strany z tohoto opomenutí nevzniká ještě pro žalovaného právo, aby on žádal j e n z tohoto důvodu odmítnutí žaloby: naopak jest žalobci volno, aby dodatečně listinný doklad onen předložil (srovnej dílo Dr. Sperla »Vereinbarung der Zuständigkeit und Gerichtsstand des Erfüllungsortes«, strana 139 a násl.). Dovolací soud i v tom sdílí názor rekursního soudu, že listinou, žalobcem k průkazu prorogační úmluvy předloženou, jest plně podán důkaz o tom,

že umluvena prorogace. V tomto směru uvéstí jest toto: Žalovaná strana ani netvrdí, že se proti sporné doložce výslovně ohradila, nýbrž pouze uvádí, že o prorogaci nebylo mezi stranami ústně jednáno, a že strany neměly úmyslu, prorogaci uzavřítí, a nepovažovaly onu doložku za platnou, což prý nejlépe vysvítá z toho, že v původní listině ze dne 10. ledna 1922, kterou měla žalovaná strana podepsati a která měla onu doložku na pravém okraji předtištěnou, byla ještě jednou v kontextu ona doložka opakována, kdežto v listině ze dne 17. ledna 1923 jest doložka ona jen na okraji předtištěna. Avšak z této okolnosti takový závěr neplyne, neboť zajisté stačí, by doložka ona byla v listině jednou obsažena. Věcí žalované strany, která jest obchodníkem a jako taková jest povinna k péči, článkem 283 obch. zák. obchodníkům uložené, bylo, by zkoumala obsah toho, co podepisuje, a nemůže se na vlastní přehlédnutí vymlouvatí, zejména ne tehdy, když podepsala vlastnoručně nejen závěrečný dopis ze dne 17. ledna 1923, nýbrž ještě zvlášť i doložku toho znění, že »se prohlašuje s obsahem tohoto závěrečného listu srozuměna.« Vzhledem k tomu jest správným názor odvolacího soudu, že došlo k úmluvě o příslušnosti po rozumu Šu 104 j. n. K dalším vývodům dovolací stížnosti se podotýká toto: Dle Šu 104 j. n. požaduje se jen, aby m í s t o, kde má býti žalováno, bylo výslovně uvedeno, čemuž onou prorogační doložkou vyhověno. Z jejího znění a z té okolnosti, že doložka tato jest součástíkou závěrečného listu, plyne pak nade vši pochybnost, že vztahuje se na placení (»Zahlung«), k němuž dojíti může právě na základě obchodu, oním závěrečným listem založeného a žaloba tato domáhá se takového placení, z onoho obchodu plynoucího.

Čís. 3457.

Byl-li věřitel nucen pro dlužníkovu liknavost v placení opatřiti si drahý bankovní úvěr, jest oprávněn domáhati se na dlužníku náhrady škody, jež mu tím vzešla.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1924, Rv II 441/23.)

Žalobě o zaplacení 288.527 Kč s 9½ % úroky od 1. července 1922 bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů:

Dovolatelka obmezila podáním ze dne 30. května 1923 dovolání toliko na výtku, že odvolací soud souhlasně se soudem procesním přiznal žalobkyni vyšší úrok než 6%, a opírá své dovolání v tom směru o § 503 čís. 2 c. ř. s., poněvadž prý odvolací soud na vyšší úroky uznal, nezjistiv, zda nutnost placení těchto vyšších úroků jest v příčinné souvislosti s prodlením žalované, tedy že tato je zavinila. Tuto výtku dovolatelky jest posuzovati jen s hlediska právního posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Odvolací soud má za to, že žalobkyně jest oprávněna žádati na žalované firmě vyšší, než zákonný úrok z prodlení proto, poněvadž pro